

Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка»

Навчально – науковий інститут економіки

Фінансово-економічний факультет

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, магістра)**

студента Тітової Слизавети Ігорівни

(ПІБ)

академічної групи 071-18-1

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

спеціалізації «Облік і аудит»

(назва спеціалізації)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему: «Особливості обліку і аудиту на автотранспортному підприємстві (на прикладі ТОВ «Газавтосервіс»)»

(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Усатенко О.В.		
Рецензент			
Нормоконтроль	Усатенко О.В.		

Дніпро

2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
міжнародних
відносин і аудиту

Пашкевич М.С.
 (підпис) (прізвище, ініціали)

« » _____ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, магістра)

Студенту Тітової Є.І. академічної групи 071-18-1
 (прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
 (код і назва спеціальності)

спеціалізації «Облік і аудит»
 (назва спеціалізації)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»
 (офіційна назва)

на тему:

«Особливості обліку і аудиту на автотранспортному підприємстві (на прикладі ТОВ «Газавтосервіс»)»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____

№ _____

Розділ	Зміст	Термін
1	ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ ТОВ «ГАЗАВТОСЕРВІС» У СУЧASНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	02.05.22- 15.05.22
2	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	16.05.22- 30.05.22
3	ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	31.05.22- 10.06.22

Завдання видано

_____

Усатенко О.В.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 02.05.2022 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії _____

Прийнято до виконання

_____

(підпис)

Тітова Є.І.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 54 стр., 7 рис., 10 табл., 8 додатків, 35 джерел
**ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ, АМОРТИЗАЦІЯ
 ЗАПАСИ, ПАЛИВО-МАСТИЛЬНІ МАТЕРІАЛИ, ЗАПАСНІ ЧАСТИНИ.**

Предмет дослідження - сукупність теоретичних, практичних та методичних питань обліку та аудиту автотранспортного підприємства.

Об'єкт розроблення - система обліку і аудиту автотранспортного підприємства.

Мета роботи - надання рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів та запасів на прикладі обраного ТОВ «Газавтосервіс».

Висвітлено характеристику діяльності ТОВ «Газавтосервіс». Проаналізовано фінансовий стан підприємства. Досліджено ринкове позиціонування підприємства і запропоновано шляхи його покращення. Визначено нормативно-правове забезпечення автотранспортного підприємства. Наведено організацію документального оформлення операцій та схему руху таких операцій на автотранспортному підприємстві. Досліджено особливості обліку на автотранспортному підприємстві: облік придбання транспортного засобу та введення його в експлуатацію, нарахування амортизації, облік автомобільних шин та облік паливо-мастильних матеріалів. Досліджено особливості аудиту на автотранспортному підприємстві: визначено мету, завдання та інформаційні джерела аудиту, охарактеризовано організацію проведення аудиту. Розроблено пропозиції удосконалення обліку та аудиту на автотранспортному підприємстві.

Практична значимість кваліфікаційної роботи полягає в тому, що надані висновки направлені на удосконалення системи обліку і аудиту основних засобів та запасів на автотранспортному підприємстві в відповідності до сучасних вимог господарювання. Усі надані пропозиції з удосконалення обліку і аудиту основних засобів та запасів можуть мати практичне застосування на обраному підприємстві ТОВ «Газавтосервіс».

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВ «ГАЗАВТОСЕРВІС» У СУЧASNIX УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	9
1.1 Характеристика діяльності підприємства ТОВ «Газавтосервіс»	9
1.2 Фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Газавтосервіс»	12
1.3 Ринкове позиціонування підприємства ТОВ «Газавтосервіс»	16
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	20
2.1 Нормативно-правове забезпечення діяльності автотранспортного підприємства	20
2.2 Документальне оформлення операцій на автотранспортному підприємстві	22
2.3 Особливості обліку на автотранспортному підприємстві	25
2.4 Пропозиції удосконалення обліку на автотранспортному підприємстві	32
Висновки до розділу 2	34
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	37
3.1 Мета, завдання та інформаційні джерела аудиту на автотранспортному підприємстві	37
3.2 Організація проведення аудиту на автотранспортному підприємстві	39
3.3 Пропозиції удосконалення аудиту на автотранспортному підприємстві	43
Висновки до розділу 3	45

ВИСНОВКИ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	51
ДОДАТКИ	55

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що майже усі підприємства в Україні, особливо автотранспортні та промислові, мають автомобілі, які є особливими об'єктами в обліку. Автотранспортна сфера швидко зростає, що спричиняє потребу в розробці нових методів обліку. Згідно з цього в обліку виникають питання, яким треба приділяти особливу увагу.

У сучасних реаліях автотранспортні підприємства працюють в умовах, коли фінансовий стан – це важлива складова діяльності підприємства. Від фінансового стану залежить конкурентоспроможність та загальний стан підприємства. Щоб досягти стабільний фінансовий стан будь-якому підприємству потрібно доцільно керувати своїми фінансовими ресурсами протягом усієї діяльності підприємства. Саме облік та аудит відображає уявлення про фінансове становище, про зміни та про результати діяльності підприємства.

Автотранспортна галузь повинна створювати надійні умови виробництва, руху товарів, перевезення товарів до місця реалізації та надання послуг. Особливість надання автотранспортних послуг має вплив на організацію обліку, який зі свого боку, визначає обов'язковість застосування спеціальних процедур та методів при проведенні аудиторської перевірки.

Питанням особливості бухгалтерського обліку та аудиту на автотранспортному підприємстві присвячено дослідження праці багатьох науковців. Серед них треба визначити: Федоровська О.Є. [1], яка займалась питанням обліку автотранспортних засобів, їх надходження, експлуатацію та наявність на підприємстві; Грицак Н.Ю. [2], який займався питанням практики діяльності автотранспортних підприємств та веденням бухгалтерського обліку для прийняття управлінських рішень; Щербаков К.С [3] виділив особливу увагу обліковим питанням, які пов'язані з автомобілями на підприємствах; Левченко О.П. [4] досліджував ряд особливостей бухгалтерського обліку на транспортних підприємствах; Маликов В.В. [5], який займався питанням дослідження і розробки основних напрямів і вдосконалення методики аудиту на транспортних

підприємствах; Будник А.С. [6] досліджував питання запровадження правильного обліку і контролю паливно-мастильних матеріалів; Біленко А.О. [7] виділяв потребу в розробці підходів до організації обліку наявності та руху транспортних засобів для автотранспортних підприємств.

У якості дослідження кваліфікаційної роботи було обрано ТОВ «Газавтосервіс».

Об'ектом дослідження є система обліку і аудиту автотранспортного підприємства.

Метою даної кваліфікаційної роботи є надання рекомендацій щодо уdosконалення обліку та аудиту основних засобів та запасів на прикладі обраного ТОВ «Газавтосервіс».

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є сукупність теоретичних, практичних та методичних питань обліку та аудиту автотранспортного підприємства.

Для досягнення поставленої мети були обрані та вирішенні такі завдання:

- визначити особливості діяльності обраного підприємства ТОВ «Газавтосервіс»;
- дослідити фінансовий аналіз діяльності та ринкове позиціонування ТОВ «Газавтосервіс»;
- означити нормативно-правове забезпечення діяльності автотранспортного підприємства;
- розглянути документальне оформлення операцій автотранспортного підприємства;
- дослідити особливості обліку автотранспортного підприємства, такі як облік придбання та введення автомобіля в експлуатацію, нарахування амортизації транспортного засобу, облік запасних частин та придбання автомобільних шин, облік паливо-мастильних матеріалів;
- визначити мету, завдання та інформаційні джерела аудиту на автотранспортному підприємстві;

- дослідити організацію проведення аудиту на автотранспортному підприємстві;
- розробити пропозиції удосконалення обліку і аудиту на обраному автотранспортному підприємстві.

Під час виконання кваліфікаційної роботи застосовуються різні методи та прийоми дослідження, а саме: методи економічного аналізу, методи фінансового аналізу, статистико-економічні методи, прийоми порівняння та групування, аналіз, узагальнення.

Практична значимість кваліфікаційної роботи полягає в тому, що надані висновки направлені на удосконалення системи обліку і аудиту основних засобів та запасів на автотранспортному підприємстві в відповідності до сучасних вимог господарювання. Усі надані пропозиції з удосконалення обліку і аудиту основних засобів та запасів можуть мати практичне застосування на обраному підприємстві ТОВ «Газавтосервіс».

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ ТОВ «ГАЗАВТОСЕРВІС» У СУЧASНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Характеристика діяльності підприємства ТОВ «Газавтосервіс»

Згідно з Законом України «Про господарські товариства», товариством з обмеженою відповідальністю визнається товариство, що має статутний капітал, розділений на частки, розмір яких визначається установчими документами [8].

Обраним об'єктом дослідження стало товариство з обмеженою відповідальністю «Газавтосервіс». Товариство було зареєстровано 13 січня 2005 року. Підприємство відноситься до суб'єктів малого підприємництва. Засновником товариства є дві юридичні особи, які мають рівну частку у статутному капіталі (50 %).

Розглянемо більш детально основні відомості про підприємство ТОВ «Газавтосервіс», які наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні відомості про підприємство ТОВ «Газавтосервіс»

№ з/п	Інформаційні дані	
1	Повне найменування підприємства	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГАЗАВТОСЕРВІС»
2	Адреса	49000, Україна, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, вул. Курсантська, буд. 9
3	Керівник	Кабашний Володимир Георгійович
4	Код ЄДРПОУ	30172207
5	Код КОПФГ	240
6	Код КАТОТГ	UA12020010010475293
7	Форма власності	Недержавна власність
8	Розмір статутного капіталу	120 000,00 грн.

Джерело: сформовано самостійно

Середня кількість працівників підприємства за даними на кінець 2021 року складає 7 осіб.

Головна мета товариства – це отримання прибутку шляхом задоволення покупців товарами та послугами, які надає підприємство.

Вищим органом товариства є збори учасників, що складаються з учасників товариства, які мають прямий вирішальний вплив на підприємство. Згідно з цим, до компетенції зборів учасників товариства відноситься вирішення таких питань, як визначення основних напрямків діяльності товариства, внесення змін та доповнень до Статуту та Установчого договору питання уступки частки, зміни учасників або прийняття нових учасників.

Порядок використання прибутку визначається самостійно товариством за підсумками діяльності за рік, квартал або місяць. Рішення про періодичність розподілу прибутків приймається на зборах засновників.

Товариство діє на принципах повної господарської самостійності та несе відповідальність за результати своєї господарської діяльності та виконання зобов'язань.

ТОВ «Газавтосервіс» є самостійною юридичною особою, має самостійний баланс, має свій розрахунковий рахунок в установах банку та печатку. Такі фактори дають право товариству займатись господарською діяльністю в Україні та нести юридичну відповідальність стосовно чинного законодавства.

Управління компанією здійснюється директором. Переваги такої структури управління підприємства - простота, надійність і економічність. Керівник товариства охоплює всі аспекти діяльності підприємства.

Директор ТОВ «Газавтосервіс» діє від імені товариства, в тому числі:

- складає угоди від імені товариства;
- складає і розриває трудові договори з працівниками товариства та за необхідністю застосовує до цих працівників заходи заохочення і накладає на них стягнення;

- дає вказівки та розпорядження, які обов'язково виконуються працівниками товариства;
- формує ведення бухгалтерського обліку та звітності товариства;
- виконує інші справи, які необхідні для досягнення поставлених цілей діяльності товариства та забезпечення його нормального функціонування, відповідно до чинного законодавства та статуту товариства.

Досліджуване підприємство має такі види діяльності, які наведено на рис.

1.1.

Рис. 1.1. Види діяльності ТОВ «Газавтосервіс»

Джерело: сформовано самостійно

Згідно з вищезазначеними видами економічної діяльності, підприємство може здійснювати оптову торгівлю різним асортиментом товарів без будь-якої визначенії спеціалізації, роздрібну торгівлю паливом, мастильними матеріалами та охолоджуючими рідинами для автотранспортних засобів. Також важливою складовою є усі види перевезень вантажним автомобільним транспортом, можлива оренда вантажних автомобілів з водієм та надання послуг водія без власного вантажного автотранспортного засобу [9].

1.2 Фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Газавтосервіс»

Фінансовий аналіз є важливою функцією управління підприємством. Такий аналіз дає можливість оцінити та визначити конкурентоспроможність підприємства, здійснити контроль платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості товариства, для того щоб підприємство в майбутньому змогло уникнути банкрутства через велику конкуренцію у ринковій економіці.

Кожне підприємство повинно забезпечувати належний стан фінансових ресурсів для того щоб мати стабільність та своєчасність виконання зобов'язань перед державою, клієнтами, працівниками, партнерами та власниками [10].

Інформаційним джерелом для фінансового аналізу підприємства слугує фінансова звітність малого підприємства (Форма № 1-м та Форма № 2-м).

Згідно з вищезазначеним розраховано показники (коєфіцієнти) фінансового аналізу товариства, які наведено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Показники (коєфіцієнти) фінансового аналізу ТОВ «Газавтосервіс»

№ з/п	Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Норма
Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства					
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	3,66	4,16	3,47	1 та >
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,77	2,42	2,93	0,5 та >
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,168	0,413	0,128	0,1 до 0,5
4	Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	0,063	0,131	0,052	0,1 та >
5	Коефіцієнт забезпеченості реалізації робочим капіталом	0,137	0,167	0,126	0,11 та >
6	Коефіцієнт довгострокового фінансового забезпечення першого ступеня	1,92	2,56	4,93	> ніж 0,5-0,7

Продовження табл. 1.2

7	Коефіцієнт довгострокового фінансового забезпечення другого та третього ступеня	2,14	2,63	4,93	1,2-1,6 та >
Аналіз фінансової стійкості підприємства					
1	Коефіцієнт автономії	0,748	0,815	0,756	0,5 та >
2	Коефіцієнт фінансової залежності	1,34	1,23	1,32	< ніж 2
3	Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	0,252	0,185	0,244	< ніж 0,3
4	Коефіцієнт фінансового ризику	0,337	0,227	0,322	< ніж 1
5	Коефіцієнт фінансової стабільності	2,97	4,40	3,10	1 та >
6	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,593	0,635	0,797	0,5 та >

Джерело: складено на основі [11]

Проаналізуємо розраховані показники для більш детального аналізу ліквідності, платоспроможності та стійкості підприємства.

Нормативне значення коефіцієнтів поточної ліквідності за три роки свідчать про те, що підприємство добре функціонує та оборотні активи покривають поточні зобов'язання за періоди.

Коефіцієнти швидкої ліквідності, згідно з розрахунків показують, що платоспроможність короткострокового періоду відповідає нормі та у підприємства є можливість своєчасного погашення заборгованості.

Коефіцієнти абсолютної ліквідності мають оптимальні значення за три роки. Такі значення вказують на те, що підприємство спроможне оплатити термінову кредиторську заборгованість.

Коефіцієнти маневреності робочого капіталу є задовільними. Показники допомагають здійснити фінансовий маневр та розкривають частку ліквідних активів, які є у робочому капіталі для того щоб здійснити такий маневр.

Значення коефіцієнтів забезпеченості реалізації робочим капіталом вказують на те, скільки потрібно витратити підприємству на покриття операційних витрат короткострокових боргових зобов'язань. Коефіцієнт знаходитьться в нормі.

Коефіцієнти довгострокового фінансового забезпечення першого, другого та третього ступеня мають добрий показник за три роки. Це свідчить про те, що підприємство має чудовий рівень фінансової рівноваги у всіх періодах, також за рахунок цього підприємство покриває необоротні активи довгостроковим капіталом.

Коефіцієнти автономії мають оптимальне нормативне значення. За допомогою цих коефіцієнтів визначається залежність компанії від кредиторських зобов'язань. Такі розрахунки передбачають визначення власного капіталу, який компанія має по відношенню до зобов'язань. Згідно з розрахованих показників за три роки, підприємство визнається фінансово стійким для майбутніх ризиків та проблем, які б могли виникнути.

Коефіцієнти фінансової залежності мають зворотній зміст до коефіцієнта автономії. Тобто при розрахунку залежності обирається співвідношення пасивів балансу до власного капіталу, а при розрахунку автономії власний капітал до пасивів балансу. Узагальнюючи вищесказане, розраховані коефіцієнти фінансової залежності також свідчать про те, що підприємство фінансово стійке та здатне у майбутньому уникнути банкрутство від зовнішніх ризиків.

Коефіцієнти концентрації позичкового капіталу за свою характеристикою також вказують на залежність компанії від кредиторських зобов'язань. Згідно з цього, чим вище показник тим більше підприємство залежить від зовнішніх факторів, а це у майбутньому може негативно впливати на діяльність компанії. Відповідно з розрахунками за три роки можна аналізувати, що підприємство має задовільне значення.

Коефіцієнти фінансового ризику, згідно з розрахунками та співвідношення до нормативного значення, підтверджують, що підприємство має мінімальну

залежність від позикових коштів, а це вказує на добру фінансову стійкість товариства.

Значення коефіцієнтів фінансової стабільності за три роки характеризують, що підприємство конкурентоспроможне та платоспроможне ще на довгостроковий час. Це свідчить, що компанія має велику перспективу розвитку у майбутньому.

Коефіцієнти маневреності власного капіталу відповідно до розрахунків показують добру динаміку зростання, такі показники свідчать, що підприємство з кожним роком підвищує фінансову можливість та стійкість, а це у свою чергу вказує на позитивний розвиток товариства.

Виходячи з розрахунків та аналізу було складено динаміку показників підприємства за останні роки, яку наведено у рис. 1.2.

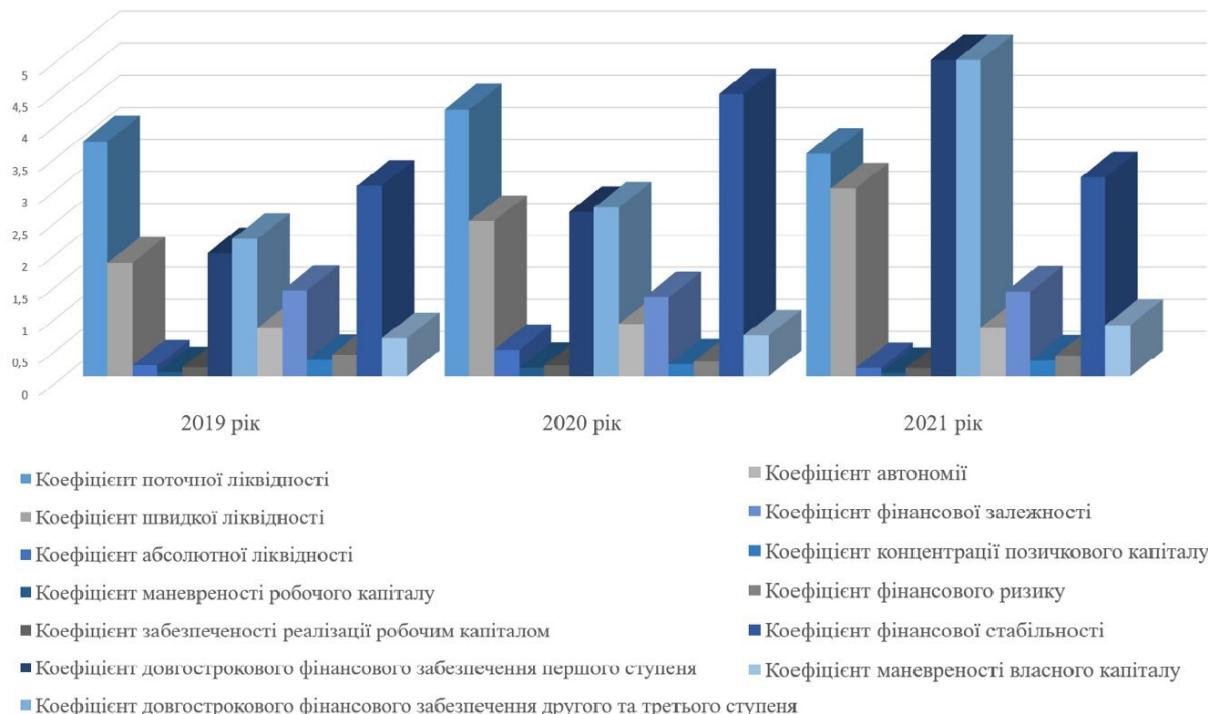

Рис. 1.2. Динаміка показників ТОВ «Газавтосервіс» за останні роки
Джерело: сформовано самостійно

Отже, згідно з проведеним аналізом та динамікою показників, підприємство представляє себе на економічному ринку, як конкурентоспроможне та фінансово стійке товариство. За допомогою

розрахунків коефіцієнтів, було визначено, що підприємство має фінансову рівновагу та достатню кількість фінансових ресурсів. Вищезазначене означає те, що товариство адаптовано під зовнішні умови, такі фактори забезпечують стабільність та перспективу у майбутньому.

1.3 Ринкове позиціонування підприємства ТОВ «Газавтосервіс»

На даний момент в Україні є велика кількість компаній, які створюють чималу конкуренцію між собою. Задача кожного підприємства - зробити найкращі умови для надання послуг та підтримки якості своєї продукції, для того щоб в майбутньому отримати прибуток та стати конкурентоспроможним в умовах ринку. Підприємству для того щоб виявити свою конкурентоздатність, бажано розробити SWOT-аналіз, який є одним із основних інструментів стратегічного управління.

В загалі SWOT-аналіз використовується для того, щоб підприємство змогло виявити свої слабкі та сильні сторони, розрахувати ризики та визначити чи зможе підприємство у майбутньому конкурувати з іншими підприємствами.

Кожна буква SWOT-аналізу має своє значення, розглянемо це слово більш детально:

- S - strengths (сильні сторони). Визначає сильні сторони товару або послуги підприємства;
- W - weaknesses (слабкі сторони). Визначає слабкі сторони товару або послуги підприємства;
- O - opportunities (можливості). Визначає можливості підприємства, які можуть вплинути на підприємство в майбутньому;
- T - threats (загрози). Визначає негативні фактори, які можуть послабити конкурентоспроможність на ринку в майбутньому [12].

Розберемо позиціонування досліджуваного ТОВ «Газавтосервіс» на сучасному ринку.

На першому етапі дослідження, розглянемо сильні сторони обраного підприємства. До сильних сторін можемо віднести гідний рівень сервісу та

обслуговування (в будь який момент можна зв'язатись з керівником підприємства, отримати консультацію та зробити одразу замовлення), гарна репутація серед споживачів та клієнтська база (підприємство має базу постійних клієнтів, що зумовлює позитивний для компанії оборот товарів), транспорт (підприємство своєчасно проводить техобслуговування та ремонт автотранспортних засобів), зручне розташування (підприємство знаходиться недалеко від одного з головних проспектів міста з якого є можливість доїхати до будь-якої точці у місті Дніпро, також підприємство може здійснювати обласну доставку за межами міста Дніпро), відносно низькі ціни.

На другому етапі дослідження, розглянемо слабкі сторони ТОВ «Газавтосервіс». На мою думку, підприємство має дві слабкі сторони відсутність інтернет-сайту (деяким клієнтам більш зручніше зв'язатись онлайн, переглянути товари та послуги не відволікаючи керівника) та відсутність реклами (підприємство без реклами не має можливості до залучення нових ймовірних клієнтів).

Щодо можливостей підприємства, до них можна віднести такі фактори, як розвиток технологій (згідно вище сказаного для підприємства було б вигідно створити інтернет-сайт), залучення нових клієнтів (купити рекламу для можливого збільшення потоку ймовірних клієнтів), підвищення цін (підприємство може підвищити ціни на паливо та запасні частини, щоб в майбутньому це не призвело для зниження прибутку).

До загроз підприємству можна віднести такі негативні фактори, як зростання кількості конкурентів та цінова конкуренція (на економічному ринку можуть з'явитись конкуренти, які поставлять ціни нижче, згідно з цього бізнес може розоритися), зрост цін на паливо та запасні частини (призведе до підвищення вартості послуг та товарів), зміна законодавства та стандартів автотранспортної галузі (zmіни іноді можуть буди несприятливі для підприємства загалом або частково, наприклад у сфері надання послуг або продажу товарів).

Згідно з вищеперечисленним, було розроблено SWOT-аналіз, що охоплює внутрішні та зовнішні чинники, які мають вплив на діяльність ТОВ «Газавтосервіс». SWOT-аналіз зображенено на рис.1.3.

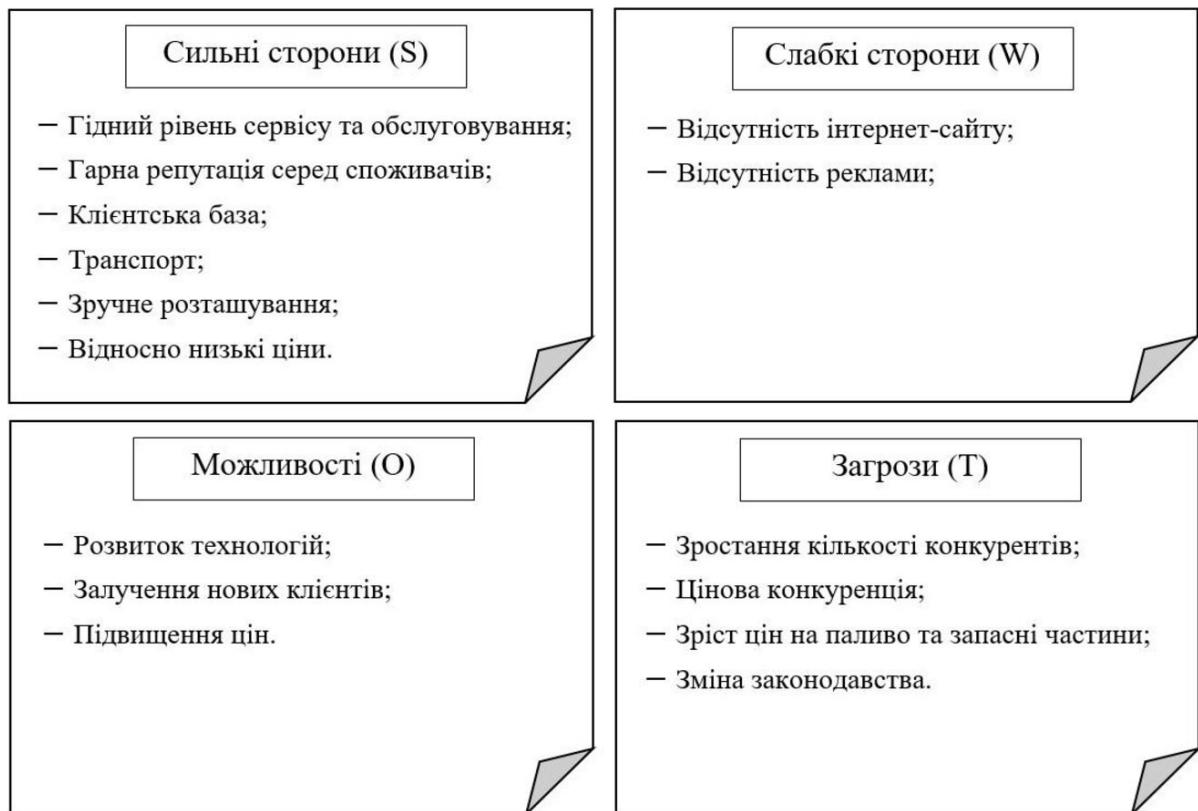

Рис. 1.3. SWOT-аналіз ТОВ «Газавтосервіс»

Джерело: сформовано самостійно

Отже, можна зробити такий висновок, що сильні сторони та можливості мають перевагу, тому що гідний рівень обслуговування, гарна репутація серед споживачів та зручне розташування створюють позитивну динаміку підприємству, послаблюють негативні чинники слабких сторін та загроз, тому саме такі фактори допомагають підприємству бути конкурентоспроможним в умовах ринку.

Висновки до розділу 1

Дослідження особливостей функціонування ТОВ «Газавтосервіс» у сучасних умовах господарювання дозволило зробити таки висновки:

1. Товариство з обмеженої діяльністю «Газавтосервіс» відноситься до суб'єктів малого підприємництва. Товариство було зареєстровано 13 січня 2005 року. Засновником товариства є дві юридичні особи, які мають рівну частку у статутному капіталі. Вищим органом товариства є збори учасників, що складаються з учасників товариства, які мають прямий вирішальний вплив на підприємство. Середня кількість працівників підприємства за останнім звітним періодом складає 7 осіб. ТОВ «Газавтосервіс» є юридичною особою, має самостійний баланс, має свій розрахунковий рахунок в установах банку та печатку. Головна мета товариства – це отримання прибутку шляхом задоволення покупців товарами та послугами, які надає підприємство.

2. ТОВ «Газавтосервіс» представляє себе на економічному ринку, як конкурентоспроможне та фінансово стійке товариство. За допомогою проведення аналізу ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості було визначено, що підприємство має фінансову рівновагу, достатню кількість фінансових ресурсів та адаптовано під зовнішні умови. Саме вище переховані фактори забезпечують стабільність, розвиток та перспективу товариства у майбутньому.

3. У процесі проведення SWOT-аналізу дослідились сильні та слабкі сторони, можливості та загрози ТОВ «Газавтосервіс». Згідно з проведеного аналізу було виявлено, що сильні сторони та можливості мають перевагу, тому що гідний рівень обслуговування, гарна репутація серед споживачів та зручне розташування створюють позитивну динаміку підприємству, послаблюють негативні чинники слабких сторін та загроз, тому саме такі фактори допомагають підприємству бути конкурентоспроможним в умовах ринку.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

2.1 Нормативно-правове забезпечення діяльності автотранспортного підприємства

Нормативно-правове забезпечення слугує для автотранспортного підприємства правовою базою на міжнародному та національному рівнях. Таке забезпечення є принциповим для кожного підприємства, щоб задовільнити потреби користувачів інформації та досягти достовірності даних, щодо обліку на підприємстві.

Прийнятий в Україні Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» є основним нормативним актом, який передбачає становлення та правила ведення обліку та звітності в нашій країні [13].

Нормативно-правове забезпечення формується для достовірності, розкриття та захисту облікової інформації підприємств, що створює єдині правила для бухгалтерського обліку будь-якого суб'єкта господарювання.

Взагалі, нормативно-правове забезпечення можна поділити на три рівня: національний (державний), міжнародний та рівень підприємства. Перші два рівня є обов'язковими для підприємств, а третій (рівень підприємства) безпосередньо формується на підприємстві, наприклад, наказ про облікову політику підприємства.

Будь-яке підприємство має право обирати правила методики, організації та ведення обліку. Відповідальність за такі права несе власник або уповноважена власником посадова особа, яка керує підприємством. Згідно з цього, підприємству необхідно дотримуватись чинному законодавству, щоб уникнути кримінальної або матеріальної відповідальності.

У таблиці 2.1 розглянуто нормативно-правове регулювання обліку і аудиту на автотранспортному підприємстві, в яку включаються вищезазначені рівні та характеристику нормативно-правових актів.

Таблиця 2.1

**Нормативно-правове регулювання обліку та аудиту на
автотранспортному підприємстві**

№ з/п	Рівень	Нормативно- правовий акт	Характеристика
1	Національний (державний)	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Закон характеризується тим, що у ньому розкриті правила ведення бухгалтерського обліку та оформлення фінансової звітності в Україні
2		Закон України «Про автомобільний транспорт»	Закон характеризується тим, що у ньому визначаються засади організації та діяльності автомобільного транспорту. За порушення цього законодавства застосовуються адміністративно-господарські штрафи.
3	Національний (державний)	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначає мету, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.
4		Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»	П(С)БО 7 «Основні засоби» визначає основне формування в обліку інформації та розкриття цієї інформації у фінансовій звітності про основні засоби, незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи та інші необоротні матеріальні активи.
5	Міжнародний	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»	МСБО 16 «Основні засоби» визначає підхід до обліку основних засобів, для того щоб користувачі фінансової звітності могли розуміти інформацію про інвестиції підприємства в основні засоби та зміни в таких інвестиціях.
6	Національний (державний)	Наказ № 561 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів»	Методичні рекомендації обліку основних засобів розкривають особливості віднесення тих чи інших робіт до ремонтних, поліпшення, модернізації, капіталізації та розкривають специфіку використання бухгалтерських рахунків залежно від виду робіт стосовно автомобіля.
7		Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»	П(С)БО 9 «Запаси» визначає засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності.
8	Міжнародний	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси»	МСБО 2 «Запаси» визначає підхід до обліку запасів. Визначення суми собівартості при обліку запасів повинна визнаватися як актив та переноситься на майбутні періоди до моменту визнання відповідних доходів.

Продовження табл. 2.1

9	Національний (державний)	Наказ № 43 «Про затвердження Норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті»	Норми витрат палива і мастильних матеріалів потрібні для правильної оцінки та контролю цих витрат для майбутнього використання цих матеріалів, а також для контролю і планування економії палива та ведення звітності цих матеріалів.
10		Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»	Закон характеризується тим, що він регулює відносини, що виникають при провадженні аудиторської діяльності в Україні та визначає правові засади аудиту фінансової звітності.
11	Національний (державний)	Податковий кодекс України (Стаття 267. Транспортний податок)	Податковий кодекс визначає транспортний податок юридичних та фізичних осіб, які мають зареєстровані власні легкові автомобілі в Україні згідно з чинним законодавством.
12		Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність»	Закон характеризується тим, що він визначає засади транспортно-експедиторської діяльності в Україні, також він спрямований на створення умов для розвитку та вдосконалення транспортно-експедиторської діяльності. Згідно з цього законодавством, транспортно-експедиторську діяльність можуть здійснювати як спеціалізовані підприємства, так і інші суб'єкти господарювання.

Джерело: складено на основі [13-24]

Отже, на основі досліджені таблиці, що здійснює нормативно-правове регулювання обліку і аудиту на автотранспортному підприємстві, можна визначити, на які акти треба посилатися підприємству для того, щоб підприємство діяло згідно з законодавством, достовірно відображало облікову інформацію та задовільнило потреби користувачів такої інформації.

2.2 Документальне оформлення операцій на автотранспортному підприємстві

Документальне оформлення операцій на автотранспортному підприємстві, згідно з обраних об'єктів дослідження, призначено для того щоб підприємство достовірно відображало бухгалтерський облік та мало змогу відстежувати рух основних засобів та запасів (паливо-мастильні матеріали, запасні частини).

Процеси руху основних засобів та запасів підприємства можна поділити на такі етапи:

- надходження вищезазначених активів на підприємство;
- використання таких активів у процесі виробництва та надання послуг;
- вибуття основних засобів та запасів з підприємства.

Рух (надходження, використання та вибуття) основних засобів та запасів затверджуються та оформлюються первинними документами.

На підприємстві ТОВ «Газавтосервіс» використовуються наступні документи, які представлено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Документальне оформлення операцій на автотранспортному підприємстві

№ з/п	Назва первинного документа	Характеристика
Документування надходження, переміщення та вибуття основних засобів на підприємстві		
1	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1)	Акти застосовують для оформлення внутрішнього руху основних засобів підприємства. Також акти застосовують для обліку введення основних засобів в експлуатацію. Такі акти виписуються у двох примірниках працівником цеху - здавальника.
2	Акт списання основних засобів (типова форма № ОЗ-3)	Акти використовують для документального оформлення вибуття основних засобів з підприємства. Такі акти складають у двох примірниках комісією, затверджується керівником підприємства.
3	Акт на списання автотранспортних засобів (форма №ОЗ-4)	Акти застосовують для документального списання автомобіля, який знаходиться на обліку підприємства. Такі акти складають у двох примірниках, підписується комісією та затверджується керівником підприємства.
4	Інвентарна картка обліку основних засобів (форма №ОЗ-6)	Картки застосовують для обліку всіх видів основних засобів. Такі картки ведуть у бухгалтерії на кожний об'єкт чи групу однотипних об'єктів.
5	Картка обліку руху основних засобів (форма №ОЗ-8)	Картки використовують для обліку руху основних засобів за класифікаційними групами. Такі картки ведуть за даними інвентарних карток. За допомогою цих карток заповнюють звітні форми.
6	Інвентарний список основних засобів (форма №ОЗ-9)	Список використовують для обліку кожного об'єкта основних засобів підприємства за місцем їх експлуатації по матеріально-відповідальним особам.
7	Розрахунок амортизації по автотранспорту (типова форма № ОЗ-16)	Розрахунок використовують для визначення суми амортизації автотранспортних засобів підприємства.
Документування з оприбуткування та відпуску товарно-матеріальних цінностей		
8	Прибутковий ордер (типова форма № М-4)	Прибутковий ордер використовують у разі надходження на склад безоплатно отриманих товарно-матеріальних цінностей. Такі ордери складають в одному примірнику у день надходження товарно-матеріальних цінностей до складу.

Продовження табл. 2.2

9	Акт приймання матеріалів (типова форма № М-7)	Акти використовують для оприбуткування матеріалів, що фактично надійшли на підприємство або за наявністю розбіжностей між заявленою і фактичною якістю та кількістю товарно-матеріальних цінностей в документах.
10	Лімітно-забірна картка (типова форма № М-8)	Картки використовують при багаторазовому відпусканні матеріальних цінностей.
11	Лімітно-забірна картка (типова форма М-9)	Картки використовують при чотириразовому відпуску лімітованих матеріалів, які відносяться на один вид витрат.
12	Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів (форма №М-11)	Накладна-вимога використовується для обліку внутрішнього переміщення запасів на підприємстві або у разі відпускання товарно-матеріальних цінностей підрозділам, які розташовані за межами цього підприємства.

Джерело: складено на основі [25, 26]

Відповідно зі змінами до чинного законодавства підприємство може самостійно розробляти форми первинних документів або далі використовувати типові форми первинних документів, які зазначені у табл. 2.2 [27].

Запаси можуть бути отримані та надійти на підприємство за таких обставин: від постачальника або переробника; отримання безплатно; з виробництва на склад; за рахунок обміну на інші активи; як внесок до статутного капіталу; для переробки, як давальницька сировина; у разі ліквідації (роздирання) основних засобів. Щодо основних засобів, вони так само можуть бути отримані (придбані) безплатно, за рахунок обміну на інші активи та внесені від засновників до статутного капіталу, крім цього, такі активи надходять у разі придбання підприємством, у процесі будівництва та в результаті виготовлення.

Вибуття запасів може бути здійснено в результаті псування, нестачі, відпуску у виробництво, продажу та безоплатної передачі. Вибуття основних засобів також може здійснюватися у разі продажу та безоплатної передачі, ще такі активи підприємство списує у випадку ліквідації та передачі до статутного капіталу іншим підприємствам.

Спираючись на вищезазначене, було розроблено схему документообігу на підприємстві ТОВ «Газавтосервіс», яку наведено на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Схема документообігу на підприємстві ТОВ «Газавтосервіс»

Джерело: сформовано самостійно

Отже, підприємство повинно оформлювати вище перелічені первинні документи, які складаються на основі здійснених господарських операцій для того, щоб мати змогу відстежувати рух основних засобів, запасів підприємства та у майбутньому достовірно відображати бухгалтерський облік і не мати викривлень у фінансовій звітності.

2.3 Особливості обліку на автотранспортному підприємстві

Кожне автотранспортне підприємство має на обліку такий важливий об'єкт, як автомобіль. Згідно з цього, було обрано розглянути у ТОВ «Газавтосервіс» особливі аспекти, щодо обліку придбання автотранспортного засобу та введення його в експлуатацію, нарахування амортизації та обліку запасних частин, паливо-мастильних матеріалів, які на мою думку є важливими предметами дослідження.

Придбання автомобіля здійснюється на основі створення договору купівлі продажу, що складають у письмовій формі. Після складання договору покупець отримує документ, відповідно з яким буде здійснена відправка. Таким документом може виступати накладна або акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів. Разом з усім зазначеним, покупцю передають технічну документацію та паспорт придбаного автомобіля. Власник, згідно до законодавства, повинен зареєструвати або перереєструвати такий автотранспортний засіб протягом десяти днів з моменту придбання [28, 29].

Автомобіль – це актив, який відносять до основних засобів та обліковують за субрахунком 105 «Транспортні засоби». Автомобіль до ведення в експлуатацію, зараховується до балансу за первісною вартістю і відображається у обліку за субрахунком 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів». На рис. 2.2 приведено схему витрат, які включаються до первісної вартості під час обліку придбання автомобіля.

Рис. 2.2. Схема формування витрат до первісної вартості автомобіля
Джерело: складено на основі [30]

Враховуючи усе вищезазначене, у таблиці 2.3 наведено бухгалтерські проведення, щодо придбання та введення автомобіля в експлуатацію на підприємстві ТОВ «Газавтосервіс».

Розмір пенсійного збору при купівлі автомобіля у 2022 році має такі ставки: 3% - із суми до 409 365,00 грн (165 розмірів прожиткового мінімуму для

працездатних осіб); 4% - із суми понад 409 365,00 грн до 719 490,00 грн (від 165 - 290 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб).

Таблиця 2.3

Бухгалтерський облік придбання та введення автомобіля в експлуатацію на підприємстві ТОВ «Газавтосервіс»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Видано аванс за автомобіль	371	311	505 680,00
2	Відображене податковий кредит із ПДВ	641	644	84 280,00
3	Надходження автомобіля на підприємство від постачальників	152	631	421 400,00
4	Закриття розрахунків за податковим кредитом із ПДВ	644	631	84 280,00
5	Залік виданого авансу у розрахунки з постачальником	631	371	505 680,00
6	Сплата збору на пенсійне страхування	641	311	16 856,00
7	Здійснено оплату збору на пенсійне страхування, який включається до первісної вартості автомобіля	152	641	16 856,00
8	Введення автомобіля у експлуатацію	105	152	438 256,00

Джерело: сформовано самостійно

Важливою ланкою після введення автомобіля в експлуатацію є нарахування амортизації, щоб оцінити строк корисного використання транспортного засобу. Згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», вартість, яка амортизується, - первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості [16]. Ліквідаційну вартість та строк корисного використання транспортного засобу підприємство встановлює самостійно.

У бухгалтерському обліку амортизація транспортного засобу відображається на субрахунку 131 «Знос основних засобів». За дебетом такого рахунку відображається зменшення суми накопиченої амортизації (зносу), а за кредитом відображається нарахування амортизації транспортного засобу.

ТОВ «Газавтосервіс» розраховує амортизацію транспортного засобу за прямолінійним методом. Для нарахування амортизації обрано вище приданий автомобіль, первісна вартість якого складає: 438 256,00 (грн). Термін корисного використання – 9 років. Очікувана ліквідаційна вартість складає: 800 (грн). Сума річних амортизаційних відрахувань складає: $(438\ 256,00 \text{ грн}) - 800 \text{ грн}) / 9 \text{ (років)} = 48\ 606,22 \text{ грн}$. Місячна сума амортизаційних відрахувань складає: $48\ 753,50 \text{ грн} / 12 \text{ (міс.)} = 4\ 050,52 \text{ грн}$.

У таблиці 2.4, виходячи з даних, розраховано амортизацію транспортного засобу ТОВ «Газавтосервіс» за прямолінійним методом.

Таблиця 2.4

Амортизація транспортного засобу ТОВ «Газавтосервіс» за прямолінійним методом

№ з/п	Рік експ.	Первісна вартість авто	Амортизаційні віdraхування		Сума накопиченої амортизації (зносу), грн.	Балансова (залишкова) вартість авто
			Річна сума, грн.	Місячна сума, грн.		
1	1 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	48 606,22	389 649,78
2	2 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	97 212,44	341 043,56
3	3 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	145 818,66	292 437,34
4	4 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	194 424,88	243 831,12
5	5 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	243 031,10	195 224,90
6	6 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	291 637,32	146 618,68
7	7 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	340 243,54	98 012,46
8	8 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	388 849,76	49 406,24
9	9 рік	438 256,00	48 606,22	4 050,52	437 455,98	800,00

Джерело: сформовано самостійно

З розробленої таблиці можна зробити висновок, що прямолінійний метод має перевагу у свої легкості застосування за рахунок того, що амортизаційні відрахування нараховуються і включаються однаковою сумою протягом усього терміну. Головним недоліком прямолінійного методу є те, що не можливо доцільно оцінити виробничу потужність даного засобу під час експлуатації.

Після придбання транспортного засобу та введення його в експлуатацію провідною складовою є такі оборотні активи, як запасні частини. Вони слугують підприємству для майбутнього технічного обслуговування та ремонту автотранспорту. Бухгалтерський облік запасних частин проводиться на субрахунку 207 «Запасні частини». За дебетом цього субрахунку відображається надходження або залишок таких активів, а за кредитом відображається розхід (витрачання) або їх вибуття з підприємства. Всі придбані запасні частини оприбутковують на склад.

Рух запасних частин, які передали для відновлення або ремонту у обліку не відображається але матеріально-відповідальна особа повинна виписати накладні в двох примірниках у яких зазначаються усі запасні частини, які були віддані у ремонт і після закінчення ремонту у накладній відзначити усі залишки запасних частин та передати у бухгалтерію. Запасні частини, які були зняті під час ремонту з транспортного засобу та не мають придатності для майбутнього використання відображають як брухт та оприбутковують за субрахунком 209 «Інші матеріали» за ціною брухту [31].

Окрему увагу можна приділити автомобільним шинам. Коли підприємство придбало шини разом з автотранспортом то облік здійснюється на субрахунку 105 «Транспортні засоби» та включається у склад первісної вартості авто. При заміні таких шин здійснюється аналітичний облік. Облік автомобільних шин, які були придбані окремо здійснюються за субрахунком 207 «Запасні частини».

Бухгалтерський облік придбання автомобільних шин ТОВ «Газавтосервіс» від постачальника та здійснення їх заміни, наведено у табл. 2.5.

**Бухгалтерський облік придбання автомобільних шин та введення їх
в експлуатацію**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Видано аванс за автомобільні шини	371	311	2 600,00
2	Відображене податковий кредит із ПДВ	641	644	433,33
3	Надходження автомобільних шин на склад від постачальників	207	631	2 166,67
4	Закриття розрахунків за податковим кредитом із ПДВ	644	631	433,33
5	Залік виданого авансу у розрахунки з постачальником	631	371	2 600,00
6	Віддано шини зі складу на заміну	207	207	2 166,67
7	Здійснено послугу із заміною автомобільних шин	92	631	270,00
8	Відображене податковий кредит за надану послугу із ПДВ	641	631	45,00
9	Здійснено оплату за надану послугу із заміною автомобільних шин	631	311	315,00
10	Передано зняті автомобільні шини на склад підприємства	207	207	1 700,00

Джерело: сформовано самостійно

Аналізуючи розроблені проведення у табл. 2.5, можна виділити такий факт, що автомобільні шини, які були замінені на інші але ще придатні до майбутньої експлуатації відображають на рахунку 207 «Запасні частини» за тією вартістю, яку ще можливо буде реалізувати.

Також для надання транспортних послуг на підприємстві є важливими

для обліку такі запаси, як паливно-мастильні матеріали. Надходження таких матеріалів здійснюється за накладними та рахунками-фактурами, на основі яких відповідальна особа складає прибутковий ордер. Для відпуску таких матеріалів водію транспортного засобу зі складу, дається ліміт на кожний місяць, який оформлюється у лімітно-забірній картці або такий запис здійснюється у видатковому ордері. Більш детальна інформація про вибуття або надходження паливно-мастильних матеріалів за їх видами ведеться у картках складського обліку.

Окреме придбання паливо-мастильних матеріалів на заправних станціях відображається у авансових звітах водія. При цьому водій повинен до авансового звіту додати документ, який підтверджує придбання палива (чек або квитанція). Водій після відрядження повинен відзвітуватись про здійснені витрати за авансовим звітом. Заправка мастильними матеріалами здійснюється під час технічного обслуговування транспортного засобу і все це звітується матеріально-відповідальною особою [32].

Облік паливо-мастильних матеріалів здійснюється на субрахунку 203 «Паливо». За дебетом такого рахунку відображають надходження відповідних матеріалів, а за кредитом відображається відпуск або передача паливо-мастильних матеріалів.

Операції з обліку паливо-мастильних матеріалів ТОВ «Газавтосервіс» наведено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Бухгалтерський облік паливо-мастильних матеріалів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Видано аванс за дизельне паливо	371	311	14 400,00
2	Відображені податковий кредит із ПДВ	641	644	942,06
3	Оприбуто дизельне паливо	203	631	13 457,94

Продовження табл. 2.6

4	Закриття розрахунків за податковим кредитом із ПДВ	644	631	942,06
5	Залік виданого авансу	631	371	14 400,00
6	Відображення заправка транспортних засобів	203	203	6836,33
7	Відображене у складі витрат вартість дизельного палива	91	203	6836,33

Джерело: сформовано самостійно

Отже, спираючись на досліджені об'єкти обліку ТОВ «Газавтосервіс» можна проаналізувати, що після придбання транспортного засобу важливим аспектом є нарахування амортизації, щоб оцінити строк можливої експлуатації за кожен рік користування, облік запасних частин для підтримання експлуатації транспортного засобу та облік паливо-мастильних матеріалів, які є невід'ємною складовою для будь-якого автотранспортного підприємства.

2.4 Пропозиції удосконалення обліку на автотранспортному підприємстві

Один із головних факторів функціонування на будь-якому підприємстві виступають основні засоби. За рахунок таких засобів формується виробничо-технічна база та загалом виробнича потужність підприємства. Згідно з цього, правильна організація обліку впливає на ефективне використання основних засобів. Враховуючи специфіку основних засобів та пошук напрямків удосконалення та підвищення ефективності використання підприємству пропонується: практикувати проведення внутрішньої перевірки стану основних засобів та зазначати ефективність використання; вдосконаловати методики нарахування амортизації за рахунок визначення доцільного терміну використання, який у майбутньому, у фінансовій звітності не впливатиме на викривлення інформації. Так як під час нарахування амортизації прямолінійним

методом не можливо доцільно оцінити виробничу потужність транспортного засобу під час експлуатації. Пропонується застосовувати не один, а декілька методів нарахування амортизації. Додатковим ефективним методом може слугувати виробничий метод, так як знос об'єкта пов'язаний з частотою використання та такі данні можна зіставити з пробігом автомобіля.

Також, важливими активами підприємства, особливо для автотранспортного підприємства, виступають виробничі запаси. Правильність організації та ведення бухгалтерського обліку запасів впливає на фінансовий стан та загальну ефективність функціонування підприємства. Згідно з зазначенім, раціональне використання запасів становить успішне здійснення виробничого процесу. Отже, пропозицією є удосконалення бухгалтерського обліку запасів, проведення аналізу ефективного використання запасів, встановлення ліміту, де це буде доцільним, під час відпуску матеріалів, відображення внутрішнього переміщення у картках складського обліку та контроль використання запасів. Контролем використання на підприємстві може слугувати своєчасна інвентаризація або вибіркова перевірка.

Таким чином, реалізація таких пропозицій удосконалення обліку, щодо основних засобів та запасів, на автотранспортному підприємстві збільшить результативність діяльності та вплине на їх доцільне та ефективне використання.

Висновки до розділу 2

Дослідження особливостей обліку автотранспортного підприємства ТОВ «Газавтосервіс» дозволило зробити таки висновки:

1. Нормативно-правове забезпечення слугує для автотранспортного підприємства правовою базою на міжнародному та національному рівнях. Таке забезпечення є принциповим для кожного підприємства, щоб задовільнити потреби користувачів інформації та досягти достовірність даних, щодо обліку на підприємстві.
2. Нормативно-правове забезпечення можна поділити на три рівня: національний (державний), міжнародний та рівень підприємства. Перші два рівня є обов'язковими для підприємств, а третій (рівень підприємства) безпосередньо формується на підприємстві, наприклад, наказ про облікову політику підприємства.
3. Документальне оформлення операцій на автотранспортному підприємстві, згідно з обраних об'єктів дослідження, призначено для того щоб підприємство достовірно відображало бухгалтерський облік та мало змогу відстежувати рух основних засобів та запасів (паливо-мастильні матеріали, запасні частини).
4. Запаси можуть бути отримані та надійти на підприємство за таких обставин: від постачальника або переробника; отримання безоплатно; з виробництва на склад; за рахунок обміну на інші активи; як внесок до статутного капіталу; для переробки, як давальницька сировина; у разі ліквідації (роздирання) основних засобів. Щодо основних засобів, вони так само можуть бути отримані (придбані) безоплатно, за рахунок обміну на інші активи та внесені від засновників до статутного капіталу, крім цього, такі активи надходять у разі придбання підприємством, у процесі будівництва та в результаті виготовлення.
5. Вибуття запасів може бути здійснено в результаті псування, нестачі, відпуску у виробництво, продажу та безоплатної передачі. Вибуття основних засобів також може здійснюватися у разі продажу та безоплатної передачі, ще

такі активи підприємство списує у випадку ліквідації та передачі до статутного капіталу іншим підприємствам.

6. Автомобіль – це актив, який відносять до основних засобів та обліковують за субрахунком 105 «Транспортні засоби». Автомобіль до ведення в експлуатацію, зараховується до балансу за первісною вартістю і відображається у обліку за субрахунком 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів».

7. Важливою ланкою після введення автомобіля в експлуатацію є нарахування амортизації, щоб оцінити строк корисного використання транспортного засобу. У бухгалтерському обліку амортизація транспортного засобу відображається на субрахунку 131 «Знос основних засобів». За дебетом такого рахунку відображається зменшення суми накопиченої амортизації (зносу), а за кредитом відображається нарахування амортизації транспортного засобу.

8. Запасні частини слугують підприємству для майбутнього технічного обслуговування та ремонту автотранспорту. Бухгалтерський облік запасних частин проводиться на субрахунку 207 «Запасні частини». За дебетом цього субрахунку відображається надходження або залишок таких активів, а за кредитом відображається розхід (витрачання) або їх вибуття з підприємства. Всі придбані запасні частини оприбутковують на склад. Запасні частини, які були зняті під час ремонту з транспортного засобу та не мають придатності для майбутнього використання відображають як брухт та оприбутковують за субрахунком 209 «Інші матеріали» за ціною брухту.

9. Окрему увагу можна приділити автомобільним шинам. Коли підприємство придбало шини разом з автотранспортом то облік здійснюється на субрахунку 105 «Транспортні засоби» та включається у склад первісної вартості авто. При заміні таких шин здійснюється аналітичний облік. Облік автомобільних шин, які були придбані окремо здійснюються за субрахунком 207 «Запасні частини». Автомобільні шини, які були замінені на інші але ще

придатні до майбутньої експлуатації відображають на рахунку 207 «Запасні частини» за тією вартістю, яку ще можливо буде реалізувати.

10. Для надання транспортних послуг на підприємстві є важливими для обліку такі запаси, як паливно-мастильні матеріали. Облік паливо-мастильних матеріалів здійснюється на субрахунку 203 «Паливо». За дебетом такого рахунку відображають надходження відповідних матеріалів, а за кредитом відображається відпуск або передача паливо-мастильних матеріалів.

11. Враховуючи специфіку основних засобів та пошук напрямків уdosконалення та підвищення ефективності використання підприємству пропонується: практикувати проведення внутрішньої перевірки стану основних засобів та зазначати ефективність використання; вдосконалювати методики нарахування амортизації за рахунок визначення доцільного терміну використання, який у майбутньому, у фінансовій звітності не впливатиме на викривлення інформації. Так як під час нарахування амортизації прямолінійним методом не можливо доцільно оцінити виробничу потужність транспортного засобу під час експлуатації. Пропонується застосовувати не один, а декілька методів нарахування амортизації.

12. Правильність організації та ведення бухгалтерського обліку запасів впливає на фінансовий стан та загальну ефективність функціонування підприємства. Отже, пропозицію є уdosконалення бухгалтерського обліку запасів, проведення аналізу ефективного використання запасів, встановлення ліміту, де це буде доцільним, під час відпуску матеріалів, відображення внутрішнього переміщення у картках складського обліку та контроль використання запасів.

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

3.1 Мета, завдання та інформаційні джерела аудиту на автотранспортному підприємстві

З метою регулювання аудиторської діяльності в Україні було прийнято чимало законів та актів. Одним із головних законів в нашій країні виступає Закон Україні «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність» [33], який є нормативним актом, що передбачає становлення аудиту.

Обраним об'єктом перевірки є ТОВ «Газавтосервіс», згідно з цього наведено мету, завдання та інформаційні джерела аудиту виходячи з напрямку діяльності підприємства.

Мету аудиту обраного підприємства відображенено на рис.3.1.

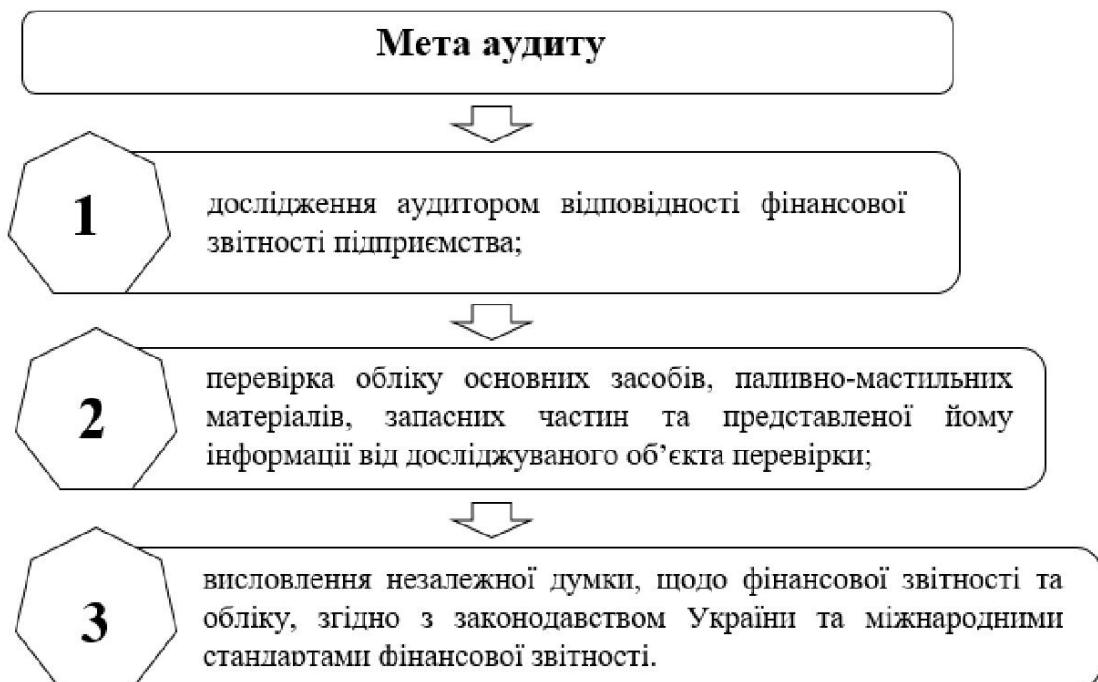

Рис.3.1. Мета аудиту ТОВ «Газавтосервіс»
Джерело: сформовано самостійно

Для того щоб досягти вище поставлену мету, аудитор повинен вирішити такі завдання:

- визначити, чи достовірно оформлюють документи та відображають в обліку надходження основних засобів на підприємство, їх внутрішній рух та вибуття засобів з підприємства;
- визначити, чи правильно оцінили запасні частини та паливно-мастильні матеріали під час придбання, надходження та вибуття запасів з підприємства;
- визначити правильність проведення інвентаризації та виявити збиток від псування, нестачі та викрадення матеріальних цінностей.

Інформаційні джерела обраного підприємства, які допомагають аудитору отримати інформацію про підприємство та для формування аудиторських доказів про проведення аудиту основних засобів, запасних частин та паливно-матеріальних цінностей наведено на рис.3.2.

Рис.3.2. Інформаційні джерела аудиту ТОВ «Газавтосервіс»

Джерело: сформовано самостійно

Представленні підприємством інформаційні джерела, використовуються аудитором для вирішення вищеперелічених завдань та для аудиторських доказів, щоб сформувати на заключному етапі перевірки аудиторський висновок.

3.2 Організація проведення аудиту на автотранспортному підприємстві

ТОВ «Газавтосервіс» є суб'єктом господарської діяльності, який відноситься до малого підприємства. В основному аудит малих підприємств не відрізняється від аудиту будь-якого іншого суб'єкта, але можна виділити перевагу за рахунок того, що звітність товариства має спрощену систему, а це у свій час допомагає аудитору зосередити свою увагу на більш конкретні об'єкти перевірки.

Також можна виділити основний негативний фактор так як, малі підприємства мало приділяють увагу контролю та рідко звертаються за допомогою до аудиторів та аудиторських фірм, а це у майбутньому позначиться підвищеним ступенем ризику для аудитора під час проведення перевірки.

На початку проведення перевірки, аудитор вивчає бізнес клієнта та збирає інформацію про діяльність товариства, для того, щоб на цьому етапі обрати для себе напрям проведення аудиту. Потім аудитор визначає для себе мету та завдання, для того щоб остаточно розкрити для себе інформацію, яку треба дослідити та сформулювати для себе вектор направлення представлених перед аудиторам задач.

Після визначення мети та завдання, аудитор ознайомлюється більш детально із системою внутрішнього контролю та веденням бухгалтерського обліку, оцінює ризики, щоб уникнути ймовірності формування помилок, що у майбутньому може привести до складання неправильного висновку.

Все вищезазначене слугує для аудитора «ґрунтом» на початковому етапі проведення аудиторської перевірки.

Для детального формування завдання, обсягу роботи та терміну перевірки, аудитор складає план проведення аудиту, який наведено у табл. 3.1.

Після укладання та затвердження плану, аудитором або керівником аудитора складається програма проведення аудиту (таблиця 3.2), яка збігається з планом проведення аудиту. Така програма містить більш детальний перелік аудиторських процедур, завдань, які потрібно дослідити у ході аудиту та сприяє

отриманню достатніх доказів відповідно до мети перевірки.

Взагалі, аудиторська програма проведення аудиту допомагає контролювати роботу та розрахувати час, для того щоб з'ясувати скільки необхідно виконати завдань та визначити у який термін аудитор розгляне обране завдання та аудиторську процедуру.

Таблиця 3.1

План проведення аудиту ТОВ «Газавтосервіс»

№ з/п	Заплановані види робіт	Термін перевірки	Виконавець	Примітки
1	Ознайомлення з підприємством, оцінка ризиків, визначення методів, процедур, мети та завдань аудиту			
2	Здійснення поглибленої оцінки системи обліку та контролю основних засобів та запасів			
3	Перевірка правильності розрахунку і відображення основних засобів			
4	Перевірка правильності розрахунку і відображення запасів (запасні частини та паливно-мастильні матеріали)			
5	Проведення інвентаризації (у разі невеликої кількості засобів).			
6	Складання аудиторського висновку та рекомендацій з виправлення помилок			

Джерело: сформовано самостійно

Аудитор за потребою має можливість погодити окремі положення плану або програми проведення аудиту з керівництвом підприємства але при цьому за аудитором залишається право бути незалежним у виборі методів та прийомів аудиторської перевірки.

Таблиця 3.2

Програма проведення аудиту ТОВ «Газавтосервіс»

№ з/п	Мета і завдання аудиту	Методи і процедури аудиту	Термін вико- нання	Виконавець	Примітки
1	Перевірка наявності основних засобів та запасів на підприємстві.	Документальний, співставлення, спостереження. Перевірити наявність основних засобів та запасів.			
2	Перевірка наявності, правильності оформлення та заповнення первинних документів.	Документальний, формальний, співставлення. Перевірити первинні документи.			
3	Перевірка даних розрізів обліку з даними Головної книги.	Документальний, арифметичний, порівняння. Звірити данні розрізів обліку з даними Головної книги.			
4	Перевірка правильності оцінки запасів та основних засобів при надходженні.	Документальний, арифметичний. Перевірити правильність оцінки запасів та основних засобів при надходженні.			
5	Перевірка правильності віднесення запасів і основних засобів до відповідних рахунків	Документальний, арифметичний. Перевірити правильність відображення рахунків.			
6	Перевірка кореспонденції рахунків з обліку основних засобів та запасів.	Документальний, арифметичний. Перевірити правильність кореспонденції рахунків.			
7	Перевірка правильності відображення запасів і основних засобів у Балансі.	Документальний, арифметичний, співставлення. Перевірити правильність відображення у Балансі.			

Продовження табл. 3.2

8	Перевірка правильності сум у фінансовій звітності.	Документальний, арифметичний, порівняння. Перевірити правильність відображення сум.			
9	Визначити перелік виявлених помилок.	Документальний, арифметичний, узагальнений, аналітичний метод. Формування переліку виявлених помилок і порушень пов'язаних з основними засобами.			

Джерело: сформовано самостійно

Наступним етапом після формування плану та програми, аудитор починає проведення перевірки, аналізує і перевіряє представлену йому документацію та звітність, розпочинає дослідження показників, поетапно розкриває обрані завдання.

Аудитор під час проведення незалежної перевірки виділяє спеціальні процедури, щоб дослідити стан об'єктів, предметів аудиторської перевірки та для оцінки ризиків викривлень у ході проведення аудиту.

Для аудиту на автотранспортному підприємстві, щоб дослідити правильність обліку, розрахунків підприємства, документального оформлення, аудитор використовує такий перелік аудиторських процедур, відповідно до МСА 500 «Аудиторські докази»:

- інспектування (перевірка записів та документації);
- спостереження (нагляд за процесом інвентаризації);
- повторне обчислення (перерахунок арифметичної точності записів та документації);
- аналітичні процедури (визначення відхилень та зв'язків до поданої аудитору інформацію);
- запит (отримання додаткової інформації та її порівняння) [34].

Взагалі аудитор обирає для себе аудиторські процедури ґрунтуючись на поставлені перед ним мету та завдання, у разі якщо аудитор знаходить значні відхилення, він може обирати для себе додаткові аудиторські процедури, щоб більш точно дослідити виявлені перед собою питання.

У підсумку незалежної перевірки, аудитор враховуючи вищезазначене формує свою думку, складає висновок з поясненням, оцінку діяльності підприємства та надає пропозиції щодо обліку на підприємстві. При цьому аудитор висловлює свою думку та складає висновок відповідно до МСА 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» [35].

3.3 Пропозиції удосконалення аудиту на автотранспортному підприємстві

Аналізуючи види недоліків на автотранспортних підприємствах можна виділити такі проблеми, щодо правильності обліку запасів та їх списання, правильність оформлення та обліку автотранспортних засобів та дотримання правових аспектів і правильне відображення в податковому обліку операцій.

Щодо обліку на обраному ТОВ «Газавтосервіс» можна зробити такий висновок, що підприємство загалом дотримується та діє згідно з законодавством України. Підприємство доцільно веде фінансову звітність та розкриває у ній точну інформацію. Що під час проведення перевірки, аудитор може належно висловити свою думку та уникнути суттєві розбіжності.

Автотранспортні підприємства мають свою специфіку, пов'язану з обліком автотранспортних засобів, запасними частинами, паливо-мастильними матеріалами та основними засобами.

Відповідно до цього, можна зробити такі пропозиції кожному автотранспортному підприємству:

- приділити достатню увагу обліку витрат з ремонту власних автомобілів підприємства;
- приділити увагу обліку витрат оренди, техобслуговування та ремонту автомобілів;

- доцільно вести облік запасних частин та паливо-мастильних матеріалів та проводити відповідну інвентаризацію;
- відповідно до законодавства, своєчасно сплачувати і відображати в звітності податки;
- розраховувати та сплачувати збори за забруднення навколишнього середовища;
- згідно з законодавством, правильно вести фінансову звітність;
- своєчасно звертатись за послугами до аудиторів та аудиторських фірм.

Отже, усі вищеперелічені пропозиції допоможуть автотранспортним підприємствам уникнути недоліків та достовірно вести фінансову звітність та розкривати у ній інформацію відповідно до чинного законодавства.

Висновки до розділу 3

Дослідження особливостей аудиту автотранспортного підприємства ТОВ «Газавтосервіс» дозволило зробити таки висновки:

1. Метою аудиту є дослідження аудитором відповідності фінансової звітності підприємства; перевірка обліку основних засобів, паливо –мастильних матеріалів, запасних частин та представленої аудитору інформації від досліджуваного об'єкта перевірки; висловлення незалежної думки, щодо фінансової звітності та обліку, згідно з законодавством України та міжнародними стандартами фінансової звітності.

2. ТОВ «Газавтосервіс» є суб'єктом господарської діяльності, який відноситься до малого підприємства. В основному аудит малих підприємств не відрізняється від аудиту будь-якого іншого суб'єкта, але можна виділити перевагу за рахунок того, що звітність товариства має спрощену систему, а це у свій час допомагає аудитору зосередити свою увагу на більш конкретні об'єкти перевірки.

3. Пропозиції удосконалення аудиту на автотранспортному підприємстві: приділити достатню увагу обліку витрат з ремонту власних автомобілів підприємства; приділити увагу обліку витрат оренди, техобслуговування та ремонту автомобілів; доцільно вести облік запасних частин та паливо-мастильних матеріалів та проводити відповідну інвентаризацію; відповідно до законодавства, своєчасно сплачувати і відображати в звітності податки; розраховувати та сплачувати збори за забруднення навколишнього середовища; згідно з законодавством, правильно вести фінансову звітність; своєчасно звертатись за послугами до аудиторів та аудиторських фірм.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження теоретичних та практичних особливостей обліку і аудиту автотранспортного підприємства, на прикладі ТОВ «Газавтосервіс», можна зробити такі висновки:

1. Товариство з обмеженої діяльністю «Газавтосервіс» відноситься до суб'єктів малого підприємництва. Товариство було зареєстровано 13 січня 2005 року. Засновником товариства є дві юридичні особи, які мають рівну частку у статутному капіталі. Вищим органом товариства є збори учасників, що складаються з учасників товариства, які мають прямий вирішальний вплив на підприємство. Середня кількість працівників підприємства за останнім звітним періодом складає 7 осіб. ТОВ «Газавтосервіс» є юридичною особою, має самостійний баланс, має свій розрахунковий рахунок в установах банку та печатку. Головна мета товариства – це отримання прибутку шляхом задоволення покупців товарами та послугами, які надає підприємство.

2. ТОВ «Газавтосервіс» представляє себе на економічному ринку, як конкурентоспроможне та фінансово стійке товариство. За допомогою проведення аналізу ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості було визначено, що підприємство має фінансову рівновагу, достатню кількість фінансових ресурсів та адаптовано під зовнішні умови. Саме вище переховані фактори забезпечують стабільність, розвиток та перспективу товариства у майбутньому.

3. У процесі проведення SWOT-аналізу дослідились сильні та слабкі сторони, можливості та загрози ТОВ «Газавтосервіс». Згідно з проведеного аналізу було виявлено, що сильні сторони та можливості мають перевагу, тому що гідний рівень обслуговування, гарна репутація серед споживачів та зручне розташування створюють позитивну динаміку підприємству, послаблюють негативні чинники слабких сторін та загроз, тому саме такі фактори допомагають підприємству бути конкурентоспроможним в умовах ринку.

4. Нормативно-правове забезпечення слугує для автотранспортного підприємства правовою базою на міжнародному та національному рівнях. Таке

забезпечення є принциповим для кожного підприємства, щоб задовільнити потреби користувачів інформації та досягти достовірність даних, щодо обліку на підприємстві.

5. Нормативно-правове забезпечення можна поділити на три рівня: національний (державний), міжнародний та рівень підприємства. Перші два рівня є обов'язковими для підприємств, а третій (рівень підприємства) безпосередньо формується на підприємстві, наприклад, наказ про облікову політику підприємства.

6. Документальне оформлення операцій на автотранспортному підприємстві, згідно з обраних об'єктів дослідження, призначено для того щоб підприємство достовірно відображало бухгалтерський облік та мало змогу відстежувати рух основних засобів та запасів (паливо-мастильні матеріали, запасні частини).

7. Запаси можуть бути отримані та надійти на підприємство за таких обставин: від постачальника або переробника; отримання безоплатно; з виробництва на склад; за рахунок обміну на інші активи; як внесок до статутного капіталу; для переробки, як давальницька сировина; у разі ліквідації (розбирання) основних засобів. Щодо основних засобів, вони так само можуть бути отримані (придбані) безоплатно, за рахунок обміну на інші активи та внесені від засновників до статутного капіталу, крім цього, такі активи надходять у разі придбання підприємством, у процесі будівництва та в результаті виготовлення.

8. Вибуття запасів може бути здійснено в результаті псування, нестачі, відпуску у виробництво, продажу та безоплатної передачі. Вибуття основних засобів також може здійснюватися у разі продажу та безоплатної передачі, ще такі активи підприємство списує у випадку ліквідації та передачі до статутного капіталу іншим підприємствам.

9. Автомобіль – це актив, який відносять до основних засобів та обліковують за субрахунком 105 «Транспортні засоби». Автомобіль до ведення в експлуатацію, зараховується до балансу за первісною вартістю і

відображається у обліку за субрахунком 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів».

10. Важливою ланкою після введення автомобіля в експлуатацію є нарахування амортизації, щоб оцінити строк корисного використання транспортного засобу. У бухгалтерському обліку амортизація транспортного засобу відображається на субрахунку 131 «Знос основних засобів». За дебетом такого рахунку відображається зменшення суми накопиченої амортизації (зносу), а за кредитом відображається нарахування амортизації транспортного засобу.

11. Запасні частини слугують підприємству для майбутнього технічного обслуговування та ремонту автотранспорту. Бухгалтерський облік запасних частин проводиться на субрахунку 207 «Запасні частини». За дебетом цього субрахунку відображається надходження або залишок таких активів, а за кредитом відображається розхід (витрачання) або їх вибуття з підприємства. Всі придбані запасні частини оприбутковують на склад. Запасні частини, які були зняті під час ремонту з транспортного засобу та не мають придатності для майбутнього використання відображають як брухт та оприбутковують за субрахунком 209 «Інші матеріали» за ціною брухту.

12. Окрему увагу можна приділити автомобільним шинам. Коли підприємство придбало шини разом з автотранспортом то облік здійснюється на субрахунку 105 «Транспортні засоби» та включається у склад первісної вартості авто. При заміні таких шин здійснюється аналітичний облік. Облік автомобільних шин, які були придбані окремо здійснюються за субрахунком 207 «Запасні частини». Автомобільні шини, які були замінені на інші але ще придатні до майбутньої експлуатації відображають на рахунку 207 «Запасні частини» за тією вартістю, яку ще можливо буде реалізувати.

13. Для надання транспортних послуг на підприємстві є важливими для обліку такі запаси, як паливно-мастильні матеріали. Облік паливо-мастильних матеріалів здійснюється на субрахунку 203 «Паливо». За дебетом такого

рахунку відображають надходження відповідних матеріалів, а за кредитом відображається відпуск або передача паливо-мастильних матеріалів.

14. Враховуючи специфіку основних засобів та пошук напрямків уdosконалення та підвищення ефективності використання підприємству пропонується: практикувати проведення внутрішньої перевірки стану основних засобів та зазначати ефективність використання; вдосконалювати методики нарахування амортизації за рахунок визначення доцільного терміну використання, який у майбутньому, у фінансовій звітності не впливатиме на викривлення інформації. Так як під час нарахування амортизації прямолінійним методом не можливо доцільно оцінити виробничу потужність транспортного засобу під час експлуатації. Пропонується застосовувати не один, а декілька методів нарахування амортизації.

15. Правильність організації та ведення бухгалтерського обліку запасів впливає на фінансовий стан та загальну ефективність функціонування підприємства. Отже, пропозицією є уdosконалення бухгалтерського обліку запасів, проведення аналізу ефективного використання запасів, встановлення ліміту, де це буде доцільним, під час відпуску матеріалів, відображення внутрішнього переміщення у картках складського обліку та контроль використання запасів.

16. Метою аудиту є дослідження аудитором відповідності фінансової звітності підприємства; перевірка обліку основних засобів, паливо –мастильних матеріалів, запасних частин та представленої аудитору інформації від досліджуваного об'єкта перевірки; висловлення незалежної думки, щодо фінансової звітності та обліку, згідно з законодавством України та міжнародними стандартами фінансової звітності.

17. ТОВ «Газавтосервіс» є суб'єктом господарської діяльності, який відноситься до малого підприємства. В основному аудит малих підприємств не відрізняється від аудиту будь-якого іншого суб'єкта, але можна виділити перевагу за рахунок того, що звітність товариства має спрощену систему, а це

у свій час допомагає аудитору зосередити свою увагу на більш конкретні об'єкти перевірки.

18. Пропозиції удосконалення аудиту на автотранспортному підприємстві: приділити достатню увагу обліку витрат з ремонту власних автомобілів підприємства; приділити увагу обліку витрат оренди, техобслуговування та ремонту автомобілів; доцільно вести облік запасних частин та паливо-мастильних матеріалів та проводити відповідну інвентаризацію; відповідно до законодавства, своєчасно сплачувати і відображати в звітності податки; розраховувати та сплачувати збори за забруднення навколишнього середовища; згідно з законодавством, правильно вести фінансову звітність; своєчасно звертатись за послугами до аудиторів та аудиторських фірм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Федоровська О.Є. Особливості бухгалтерського обліку автотранспортних засобів. 2009.
2. Грицак Н.Ю. Організація бухгалтерського обліку на автотранспортному підприємстві. 2011.
3. Щербаков К.С. Особливості обліку в автотранспортних підприємствах. 2018.
4. Левченко О.П. Особливості організації обліку в автопідприємствах. 2019.
5. Маликов В.В. Особливості аудиторських перевірок на підприємствах транспорту. *Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво.* 2013. № 3. С. 117-120.
6. Будник А.С. Облік паливно-мастильних матеріалів на підприємстві. 2013.
7. Біленко А.О. Особливості обліку наявності та руху транспортних засобів. *Управління розвитком.* 2014. №2. С. 87-89.
8. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1576-12> (дата звернення: 21.02.2022)
9. Про затвердження Методологічних основ та пояснень до позицій Класифікації видів економічної діяльності : Наказ; Держстат України від 23.12.2011 № 396 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0396832-11> (дата звернення: 04.05.2022)
10. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астраз», 2020. 434 с.
11. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.

12. SWOT-аналіз: кому, коли й навіщо потрібен. Bakertilly.ua: веб-сайт. URL: <https://bakertilly.ua/news/id44448>

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14> (дата звернення: 18.05.2022)

14. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 № 2344-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2344-14> (дата звернення: 18.05.2022)

15. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ; Мінфін України від 07.02.2013 № 73 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13> (дата звернення: 18.05.2022)

16. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ; Мінфін України від 27.04.2000 № 92 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0288-00> (дата звернення: 18.05.2022)

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби : Стандарт; IASB від 01.01.2012 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/929_014 (дата звернення: 18.05.2022)

18. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів : Наказ; Мінфін України від 30.09.2003 № 561 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0561201-03> (дата звернення: 18.05.2022)

19. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ; Мінфін України від 20.10.1999 № 246 // База

даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0751-99> (дата звернення: 18.05.2022)

20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси : Стандарт; IASB від 01.01.2012 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/929_021 (дата звернення: 18.05.2022)

21. Про затвердження Норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті : Наказ; Мінtrans України від 10.02.1998 № 43 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0043361-98> (дата звернення: 18.05.2022)

22. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19> (дата звернення: 18.05.2022)

23. Податковий кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17> (дата звернення: 21.05.2022)

24. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1955-15> (дата звернення: 21.05.2022)

25. Про затвердження типових форм первинного обліку (Форми NN ОЗ-1, ОЗ-2, ОЗ-3, ОЗ-4, ОЗ-5, ОЗ-6, ОЗ-7, ОЗ-8, ОЗ-9, ОЗ-14, ОЗ-15, ОЗ-16) : Наказ; Мінстат від 29.12.1995 № 352 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0352202-95> (дата звернення: 26.05.2022)

26. Омельницька З. Рух запасів: оформляємо первинні документи. *Баланс* клуб. 2019. № 19. С. 3-12.

27. Скасування типових форм щодо ОЗ та запасів: новий наказ Держстату. News.dtkt.ua: веб-сайт. URL: <https://news.dtkt.ua/accounting/primary-documents/72828>

28. Придбання автомобіля в юрисдикції облік та оподаткування. Interbu.com.ua: веб-сайт. URL: https://interbu.com.ua/ua/documents/oneanalytic_s/143675
29. Облік придбання автомобіля. Bux-help.pp.ua: веб-сайт. URL: <https://bux-help.pp.ua/аналітичні-статті/15-облік-необоротних-активів/705-придбання-авто>
30. Шевчук М. Нове авто: формуємо первісну вартість. *Бухгалтер 911.* 2019. № 11. С. 1-2.
31. Поняття запасних частин та їх облік. Refine.org.ua: веб-сайт. URL: <http://www.refine.org.ua/pageid-613-1.html>
32. Облік паливно-мастильних матеріалів. Buklib.net: веб-сайт. URL: <https://buklib.net/books/31439/>
33. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19> (дата звернення: 02.06.2022)
34. Міжнародний стандарт аудиту 500 «Аудиторські докази» // Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Частина I. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/MCA%202016-2017_частина%201\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/MCA%202016-2017_частина%201(1).pdf)
35. Міжнародний стандарт аудиту 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» // Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Частина I. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/MCA%202016-2017_частина%201\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/MCA%202016-2017_частина%201(1).pdf)